

Като метеоръ, който прелита, за да угасне скоро, блъсва въ чешката литература гениятъ на Маха, единъ поетъ съ жестока, но и красива орисъ: орисъта на поетъ. Прелита и угасва; но неговата поема, като че ли извезана съ слова, отронени отъ вѣчността, вѣчно ще живѣе.

Животът на Маха, животъ самотен и тежък, е преизпълнен съ контрасти и дисонанси, и въ той животъ бъсни страсти и тиха меланхолия се смъсватъ като свѣтлини и сѣнки. Тия контрасти и дисонанси, тия свѣтлини и сѣнки сѫ вдъхновение-то, сѫ красотата, сѫ бѣлитѣ и черни бисери въ везбата на дивната поема «Май». Едва ли ще се намѣри въ свѣтовната литература друго произведение, въ което да е изображенъ така силно контрастътъ между пищното великолепие на природа и страхотната сѫдба на човѣка. Позналъ само пролѣтъта на живота — той умира едва 26-годишенъ. Маха е поетъ на пролѣтъта, но на пролѣтъ, срѣдъ великолепието на която цвѣтятъ отровни цвѣти.

Неотдавна културниятъ свѣтъ празнува 100-годишнината на Маховата поема. По той случай се каза, че «Май» е «паспортътъ, съ който чешката поезия е влѣзла въ свѣтовната литература».

Надъваме се, че и срѣдъ българския четещъ свѣтъ това произведение ще намѣри онзи приемъ, за който е достойно.